

# Wij concurreren met de Deense varkens

## Wie wint?

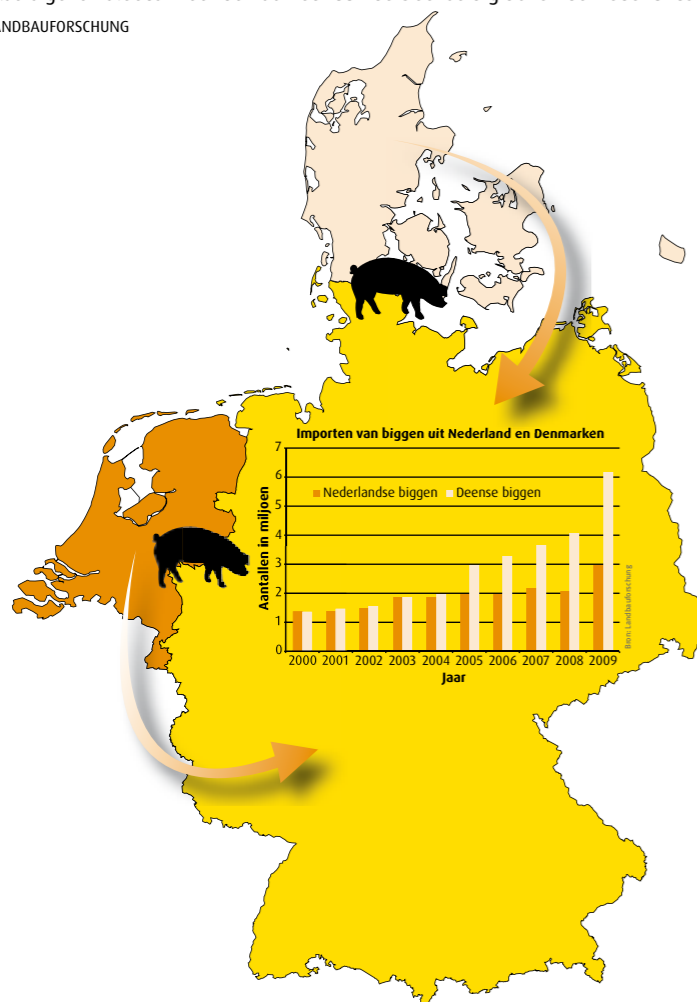
Wij concurreren met de Denen in de afzet van varkensvlees en biggen op de Duitse markt. De Denen lijken een hogere gezondheidsstatus te hebben op de bedrijven en winnen daarmee veel terrein in de export. Doen zij het eigenlijk beter vanwege gezondere varkens of is hun marketing in het buitenland beter dan die van ons.

FRANK DE VRIES

### Concurrentie op Duitse markt

De Duitsers geven steeds meer de voorkeur aan de Deense big boven de Nederlandse.

BRON: LANDBAUFORSCHUNG



“In het denkbeeld van de Denen is het saneren van ziektes altijd van groot belang geweest.

En dat is echt een heel andere benadering dan die van Nederland.” Dat zegt de Nederlandse dierenarts Derk Vink. Hij werkt vanaf 1997 in een grote dierenartsenpraktijk in Denemarken. Hij vindt het Deense model voor de varkenssector veel beter dan het onze. Nederlanders hebben altijd varkensziektes bestreden met antibiotica. De Denen zetten in op het saneren, het kwijtraken van een varkensziekte. Daarnaast zetten de Denen al sinds 1971 in op zogenoemde SPF-varkensbedrijven. Circa 70 procent van de varkensbedrijven heeft nu een SPF-status. In Nederland zijn dat er slechts enkele tientallen. Dit zijn bedrijven die vrij zijn van één of meer belangrijke ziektes. Er zijn zeven ziektes van belang in het SPF-systeem van Denemarken: mycoplasma, App, AR, dysenterie, schurft, luizen en PRRSV (zowel de Europese als de Amerikaanse virusstam). Vrij zijn van deze zeven ziektes geeft de hoogste SPF-status. Als een bedrijf vrij is van schurft en luizen verdient dat ook al een SPF-certificaat. Dat is slim van de Denen – zij weten een dergelijke status goed uit te buiten in hun marketing. Verder zijn de Denen zich er goed van bewust dat een SPF-model leidt tot een hogere gezondheidsstatus en daarmee betere technische resultaten. En dat met minder antibiotica. In een landelijke database op internet kan

iedereen de gezondheidsstatus van een SPF-varkensbedrijf in Denemarken zien. Conform wetgeving van de overheid worden de bedrijven in drie categorieën ingedeeld; 1. De goede boeren, 2. De gemiddelde boeren en 3. De slechte boeren. Een bedrijf start in de categorie 2 en de dierenarts kan het bedrijf ‘upgraden’ als de gezondheidsstatus hiertoe aanleiding geeft. De categorie 3-boeren krijgen om het jaar een overheidsdierenarts op het erf om de status te checken en maatregelen af te vaardigen. Een hoge gezondheidsstatus krijgt de Deense varkenshouder zeker niet cadeau, daar moet hij veel voor doen. De varkenshouder tekent een contract met daarin een aantal SPF-gezondheidsregels. Deze regels zeggen iets over de bescherming tegen infecties, inspectie van de varkensgezondheid, aankoop van biggen en transporten.

#### Antibioticumgebruik

De Denen gebruiken ongeveer een derde van de Nederlandse hoeveelheid antibiotica in de varkens. Enerzijds door een strenge regulering vanuit de overheid en anderzijds doordat de dieren op de SPF-bedrijven in ieder geval gezonder zijn. Vanaf 2000 is het gebruik van antibiotica als voerbespaarder al verboden. In Nederland is dit pas sinds januari 2006 het geval. En het therapeutische gebruik is nadien ook sterk verminderd. De overheid reguleert dit gebruik en misbruik wordt streng gestraft. Ze werken daar met zogenaamde gele kaarten. Het gebruik van antibiotica per bedrijf en op dierniveau staat in een groot databestand en wordt door de overheid gecontroleerd. Dit bestand is te vergelijken met onze initiatieven in een VetCis-bestand. De 10 procent bedrijven met het hoogste antibioticumgebruik hebben een brief gekregen van de Deense overheid waarin staat dat ze binnen negen maanden moeten zakken naar een gemiddeld niveau. Als deze groep van varkenshouders dat niet doet, komt een staatsdierenarts op bedrijfsbezoek die

bindende maatregelen gaat uitvaardigen. Tegenover het lage antibioticumgebruik staat dat er veel vaccins worden ingezet bij de Deense varkens. Maar dan wel uitsluitend op recept verkrijgbaar bij ons, zegt de Deense dierenarts Vink. De dierenartsen zijn voor hun omzet niet afhankelijk van medicijnen. Die worden op hun recept geleverd door de apotheek. Het advies van de dierenarts wordt per uur betaald.

#### Pure marketing

Dierenarts Frans Dirven van dierenartsenpraktijk Lintjeshof vindt dat we zeker niet één op één het Deense model moeten kopiëren. “We kunnen wel een aantal goede dingen eruit halen en benutten, maar daarnaast onze eigen visie erop loslaten.” Dirven ziet het Deense model zeker niet als zalig-



FOTO: FRANK DE VRIES

Dierenarts Derk Vink: “Deense varkenshouders krijgen hoge gezondheidsstatus niet cadeau.”

#### Nederland, schiet op

Het lijkt vijf voor twaalf. Hoewel de Denen hun marketing en hun gezondheidscertificaten op orde hebben, is de sector momenteel in malaise. De Deense varkenshouderij

## Wij zijn te bescheiden in onze marketing

makend, maar ook als een marketinguithangbord. SPF is voor Denemarken in feite het systeem. Als je eraan meedoet als bedrijf krijg je al een SPF-status. En die ligt heel goed in het buitenland. Neem bijvoorbeeld de ziekte PRRSV (abortus blauw). Als je als Nederlands varkensbedrijf positieve titers hebt, kun je geen SPF-status krijgen voor deze ziekte. De Denen gaan daar genuanceerder mee om. Zeugen met titers die biggen zonder titers voortbrengen, kunnen daar wel een SPF-status krijgen. Nederland is echt te bescheiden, volgens Dirven. “We testen al vele jaren op diverse ziektes zoals blaasjesziekte, Aujeszky en varkenspest maar vermarkten dat niet. En dat is erg jammer!”

zucht enorm onder de lage prijzen die afnemers betalen. Nederland zucht mee, maar wat minder. Wij hebben een lagere kostprijs en meer veerkracht dan de Denen. Toch kunnen we niet achteroverleunen. Het is tijd voor een betere marktstrategie en een concrete aanpak. Wij moeten net als de Denen de diergezondheid beter ‘aan de man brengen’ en ons realiseren dat er een groot verschil is tussen wetenschap en commercie. In Denemarken is de commercie leidend en Nederland laat de wetenschap prevaleren. Laten we de goede dingen van de Denen overnemen en zelf onze aanpak erin verwerken. Maar laten we snel zijn en de koppen bij elkaar steken. Wie neemt het voortouw? ❓